

Der findes desuden særlige regler om datterselskabslempelse. Reglerne finder anvendelse i de tilfælde, hvor et aktieselskab (moderselskab) ejer mindst 50 pct. af aktiekapitalen i et andet aktieselskab (datterselskabet). I så fald indrømmes der på begæring hel eller delvis eftergivelse af den del af moderselskabets statsskatter, (men ikke kommuneskatter), der falder på udbyttet. Hvis moderselskabets eneste faktiske virksomhed består i at eje og administrere aktier i et bestemt andet selskab, kan en sådan lempelse indrømmes, selv om moderselskabet kun ejer 25 pct. af aktiekapitalen i datterselskabet, men i så fald lempes kun den overordentlige statsskat.

Aktieselskaber svarer endvidere *indkomstskat til kommunen* med kommunens skatteprocent, dog mindst med 4 pct. og højst 5 pct. af den skattepligtige indkomst. Bortset fra fradrag for virksomhed i udlandet indrømmes der ikke fradrag ved kommuneskattens beregning. Kommuneskatten kan ligesom den ordinære statsskat og 20 pct. forhøjelsen af denne fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst.

Af de ovenfor beskrevne regler kan udledes forskellige principper, som har været medvirkende ved reglerens udformning.

Først må nævnes det princip, som går ud på at undergive henlæggelserne til faste reserver en lempeligere beskatning end beløb, der udbetales som udbytte, eller som reserveres til senere udbytteudbetaling. Dette princip findes ved den ordinære indkomstskat udtrykt i reglen om nedsættelse i skatten for henlæggelser til faste reserver og gennemføres ved den overordentlige indkomstskat på den måde, at udbytteraten er højere end restraten. Endvidere tages der som nævnt ved beregningen af den overordentlige skat hensyn til de faste reserver, idet disse i et vist omfang kan lægges til aktiekapitalen ved beregningen af det forholdstal, der bestemmer skatteprocenten. Princippet synes således stærkest og mest konsekvent gennemført ved den overordentlige beskatning.

Det princip, som gennem en forstærkning af beskatningen af den del af indkomsten, der udbetales som aktieudbytte, søger at tilskynde til den størst mulige konsolidering, krydses imidlertid til en vis grad af et andet hensyn, som ligeledes har fundet udtryk i de nugældende beskatningsregler, nemlig en bestræbelse for at afsvække den dobbeltbeskatning, som opstår, når først hele indkomsten beskattes hos selskabet og derefter den del af den samme indkomst, der udbetales som udbytte, beskattes hos aktionæren. Dette hensyn er ved den ordinære indkomstbeskatning varetaget ved ind-

rømmelsen af et skattefrit fradrag i selskabets indkomst på 5 pct. af aktiekapitalen og ved den overordentlige skat på den måde, at udbytterate ikke skal beregnes, når udbyttet er mindre end 5 pct. af aktiekapitalen m. v. Sidstnævnte regel medfører ganske vist blot, at der i stedet beregnes restrate også af det udbetalte udbytte, men da restraten jo er lavere end udbytteraten, gennemføres der dog altså en lempeligere beskatning, når udbytteudbetalingen er lav.

Et tredje dominerende princip er den progressive beskatning. Da selskabets indtægter bl. a. er afhængige af den i selskabets investerede kapital, har man ikke, som for personers vedkommende, ladet progressionen bestemme af indtægtens absolutte størrelse, men man har taget et vist hensyn til størrelsen af den i selskabet investerede kapital.

B. Virkningerne af de gældende beskatningsregler.

Virkningerne af aktieselskabsbeskatningens progression og dens graduering efter indkomstens anvendelse er belyst i en undersøgelse, der er foretaget i det af arbejdsministeren nedsatte udvalg om erhvervsudviklingen i provinsen. Fra bilag 17 i udvalgets betænkning (nr. 206-1958, side 163-65) citeres:

„For at give et indtryk af, hvorledes disse regler virker, er der i efterfølgende oversigt anført en række eksempler på beskatning af aktieselskaber, hvis indkomst uden skattefradrag udgør fra 5-100 pct. af den indbetalte aktiekapital. Den samlede aktieselskabsskat såvel til stat som kommune er angivet i procent af indkomsten uden fradrag for skat, og der er overalt regnet med ligevægtsskatter, hvilket bl. a. betyder, at skattefradraget netop svarer til den del af de pålignede skatter, der er fradragsberettiget. Endvidere er der set bort fra, at der ved opgørelsen af „aktiekapital m. v.“ tages hensyn til de „faste“ reserver. De anførte beskatningsprocenter er beregnet under forudsætning dels af, at hele den disponible indtægt, d. v. s. indtægten med fradrag af samtlige såvel fradragsberettigede som ikke-fradragsberettigede skatter, henlægges til „faste“ reserver (kol. 1), dels af, at halvdelen af den disponible indtægt anvendes til „udbytte m. v.“ (kol. 2), og dels af, at hele den disponible indtægt anvendes til udbytte m. v. (kol. 3). Der er endvidere regnet med, at adgangen til at begære den fornævnte reservefondslempelse på $\frac{1}{4}$ ved beregningen af ordinær statsskat er benyttet fuldt ud.

Det fremgår af tabellen, at beskatningen er stærkt afhængig af forholdet mellem indkomst og aktiekapital, idet beskatningsprocenten bliver større, jo højere indtægten er i forhold til aktiekapitalens